

Geachte leden van de gemeenteraad,

Update tijdelijke noodopvang voor asielzoekers

Eind oktober hebben we u geïnformeerd over de inrichting van twee locaties voor noodopvang van asielzoekers: de voormalige XL-teststraat aan de Driebondsweg en een slaapboot in het Oude Winschoterdiep. Beide locaties zijn vol: in de XL-teststraat wonen 200 mensen en op de slaapboot 140. Het merendeel van de bewoners komt uit Syrië, Jemen, Afghanistan en Turkije. De sfeer op beide locaties is goed.

De 40 kinderen uit de noodopvang gaan allemaal naar school: de Borgmanschool in de Oosterpoort, de Heerdstee in Beijum en de Internationale Schakelklas van het Werkman college. De kinderen genieten, de scholen, de ouders en het COA ook. Omdat in de voormalige XL-teststraat de 200 bedden feitelijk in een open ruimte staan, geeft de schoolgang van de kinderen de volwassenen overdag een beetje rust.

Helaas gooit corona ook voor de mensen in de noodopvang flink roet in het eten. Dit soort activiteiten en het onderwijs liggen i.v.m. de corona maatregelen (en de kerstvakantie) momenteel allemaal stil. Vanaf 15 december zou Bij Vrijdag aan het werk gaan in de XL-teststraat en de boot. Ze zouden wensen en ideeën van bewoners ophalen en (corona-proof) activiteiten gaan organiseren (muziek maken, toneelspelen etc.). Vorige week dinsdag zijn de wekelijkse trainingen van FC Groningen begonnen. Een grote groep mannen van beide locaties hebben een balletje getrapt op de velden van Coendersborg en Lewenborg. Dat was een groot succes en FC Groningen heeft twee keer een training kunnen organiseren.

Vrijdag 17 december zijn er wel 54 opgeknapte fietsen vanuit ons depot naar de slaapboot en de XL-teststraat gebracht. Hiermee kunnen - als de lockdown voorbij is - de middelbare scholieren naar het Werkman college fietsen en de sporters naar de trainingen van FC Groningen en andere activiteiten. De bewonersverenigingen van Meerdorpen en Meerstad zijn zeer betrokken en actief. Samen met het COA zorgden ze voor een leuk Sinterklaasfeest en straks ook voor een mooie Kerst en Oud en Nieuw. Het Gebiedsteam Oost onderzoekt of bewoners van de noodopvang kunnen deelnemen aan activiteiten in het Dok en bekijkt of ze beperkt wat vrijwilligerswerk kunnen doen. Daarnaast denken ze na over activiteiten voor kinderen in de Kerstvakantie.

Het COA is verrast door de gastvrijheid en betrokkenheid van de Stadgers en de gemeente. Dit is ongekend en draagt erg bij aan de goede sfeer op de locaties. Vooral de zeer actieve bewonersverenigingen van Meerstad en Meerdorpen vallen hen op, zij spannen zich enorm in om het voor de asielzoekers zo leefbaar mogelijk te maken. Maar ook de trainingen door FC Groningen, de bemoeienis van BIJ vrijdag en het gebiedsteam Oost maken het verschil. Het COA laat weten dat de asielzoekers al deze dingen erg waarderen, ervan genieten en ervan opfleuren.

Ik wilde u deze complimenten van het COA voor onze inwoners niet onthouden. Onze gemeente laat zich ten aanzien van de noodopvang van zijn beste kant zien. Het college waardeert het zeer, dat zoveel organisaties en vrijwilligers zich voor deze mensen willen inzetten. Des te spijtiger dat de lockdown ons in deze tijd zoveel parten speelt. Zodra er weer een en ander mogelijk is qua activiteiten zullen deze ten spoedigste worden opgepakt.

Onderstaand treft u de woordelijke versie aan van een artikel over de Groningse noodopvang dat vandaag is verschenen in het Nederlands Dagblad.

Isabelle Diks

Onzekerheid heerst in Groningse noodopvang: 'Er moet wel iets gaan veranderen'

De stad Groningen huisvest honderden asielzoekers op een schip en in een voormalige testlocatie. Bewoners proberen er het beste van te maken. 'Het is ongelooflijk hoe snel mensen zich kunnen aanpassen aan hun situatie.'

Op de kade langs het Oude Winschoterdiep, aan de rand van de stad Groningen, genieten een paar mannen van het winterse zonnetje. Voor hen in het kanaal ligt de 'Bellissima', het riviercruiseschip waarop zij en andere asielzoekers wonen. Mostafa Alqadassi (32) fietst langzaam rondjes over de kade. Dit is de vierde locatie waar hij woont, sinds hij in augustus in Nederland aankwam, vertelt de Jemeniet. Toch klaagt hij niet. 'Het is hier niet zo slecht als ze je hebben verteld', zegt hij uit zichzelf. 'Maar we zijn wel met veel mensen en we hebben niet zoveel privacy.'

De boot huisvest sinds eind oktober 140 asielzoekers. Het is een van de noodopvanglocaties die het centraal orgaan opvang asielzoekers (COA) sinds september heeft ingezet om duizenden asielzoekers een dak boven hun hoofd te bieden. De reguliere asielzoekerscentra zitten overvol, doordat meer mensen Nederland binnenkomen en de uitstroom stukt door een krappe woningmarkt. Begin oktober verbleven in het aanmeldcentrum in het Groningse Ter Apel honderden asielzoekers te veel, waardoor mensen op stoelen en veldbedden moesten slapen.

'Toen we zagen dat het in Ter Apel zo mis ging, hebben wij als provinciehoofdstad besloten onze burens te helpen', zegt verantwoordelijk wethouder Isabelle Diks. 'In een paar dagen hebben we het proces in gang gezet.' De gemeente Groningen stelde naast het schip ook een voormalige XL testlocatie van de GGD beschikbaar. In grote haast werden de locaties ingericht. Naast het regelen van personeel en de aanleg van sanitaire voorzieningen, werd bij de voormalige testlocatie een loopbrug neergezet, zodat bewoners veilig de weg kunnen oversteken. 'Het is twee weken non-stop werk geweest', vertelt locatiemanager Wietske van der Til. 'Ik vind het ongelooflijk dat het gelukt is.'

'Ik wil graag een eigen plek, waar niemand zomaar kan binnenlopen.'

Geen luxepositie

Aan boord van de Bellissima laten de glimmend bruine muren, het rode tapijt en de goudkleurige trapleuningen zien dat het schip een ander soort bewoners gewend is. De recreatieruimte functioneert als woonkamer; mensen zitten er in rode fauteuils met elkaar te praten. 'Ik denk dat het hier beter wonen is dan in andere noodopvanglocaties', zegt Van der Til. 'Mensen hebben meer privacy in hun kamers, waar ze met zijn tweeën verblijven. En ze hebben een eigen douche en toilet.'

Toch begrijpt de COA-medewerker de kritiek van VluchtelingenWerk wel. Vorige week publiceerde de organisatie een kritisch rapport over de leefomstandigheden in noodopvanglocaties; die zouden niet voldoen aan basisbehoeften als privacy en veiligheid. 'Als COA willen wij ook locaties die langdurig beschikbaar zijn en voldoen aan onze eisen', aldus Van der Til. 'Maar op dit moment zijn we blij met elke plek die wordt aangeboden. We hebben nu niet zo'n luxepositie.'

De bewoners van het schip zijn niet ontevreden. 'Toen ik hier kwam, schrok ik wel, want ik had niet verwacht om op een boot te wonen', vertelt Enas Sunbl (33) aan een tafeltje in de woonkamer. De Jemenitische is nu bijna twee maanden in Nederland. 'Maar gezien de situatie waar we uitkomen, is het allerbelangrijkste dat ik me nu veilig voel.' Dat vindt ook de Syrische Leen Mdaghmesh (25), die een maand in Nederland is. De twee vrouwen hebben elkaar hier ontmoet, maar praten en lachen alsof ze elkaar al jarenlang kennen.

Het lastigste vinden Sunbl en Mdaghmesh de onzekerheid. 'Als we vragen hoelang we hier moeten blijven, zegt het COA dat dat nog onduidelijk is', vertelt Mdaghmesh. 'We begrijpen dat er veel vluchtelingen zijn en dat de druk op de organisatie groot is. Maar we hopen wel dat er meer duidelijkheid komt. Nu kunnen we alleen maar wachten en proberen de tijd goed door te komen.'

Weinig privacy

In groot contrast tot het schip staat de kaalheid van de voormalige testlocatie op het bedrijventerrein, even verderop. Hier verblijven tweehonderd mensen – onder wie gezinnen met kinderen – in compartimenten voor vier tot acht personen.

De zwarte wanden van de slaapruintes zijn door kinderen versierd met stoepkrijt. 'Love', staat er in grote letters op geschreven en getekende kerstbomen moeten zorgen voor de sfeer.

'Hier zijn de voorzieningen een stuk minder', erkent Van der Til, die ook deze locatie aanstuurt. 'Bewoners moeten hier wel inleveren op hun privacy. Dat vraagt best wat van ze.' Dat is niet overdreven: de slaapcompartimenten hebben geen plafond en alleen een gordijn als deur. Aan de kant waar de alleenstaande mannen verblijven, klinkt luide muziek. In een ruimte achter het slaapgedeelte staan rijen chemische toiletten en douches.

De 25-jarige Basma Manea woont hier een maand, in een ruimte met vijf andere mensen. Samen met haar vriend vluchtte ze uit Jemen. Manea ziet er vrolijk uit, maar vindt het leven in de noodlocatie niet makkelijk. 'Ik zou wel graag naar een andere plek verhuizen', vertelt de Jemenitische. 'We hebben onze eigen ruimte nodig, en een deur. Zodat het echt van mij is, en niemand kan binnenkomen zonder mijn toestemming.'

Toch zijn de COA-medewerkers optimistisch over hoe het gaat. 'Ik vind het ongelooflijk hoe snel mensen zich aanpassen aan hun situatie en hier zelfs gaan meehelpen, zoals met de schoonmaak', zegt Van der Til. Wat daarbij ook heeft geholpen, is de gastvrije reactie vanuit de stad. 'Omwonenden kwamen direct met allerlei initiatieven, zoals een kerstpakkettenactie door de dorpen in de buurt.' Ook geven vrijwilligers taallessen aan bewoners en gaan de kinderen naar school in de buurt.

Stabiliteit

Dat deze locaties geen structurele oplossing vormen, is voor alle betrokkenen duidelijk. De testlocatie moet in maart alweer sluiten en ook voor het schip het is niet zeker of een verlenging mogelijk is.

'Er moet wel iets gaan veranderen', zegt Van der Til. 'Ik hoop dat we als COA meer stabiele opvangplekken krijgen, zodat we groei en krimp aankunnen. Want daar zit altijd het probleem.'

De gemeente Groningen probeert voor de periode na maart een vervangende opvangplek te vinden. 'Het is belangrijk dat we een locatie vinden, zodat de kinderen hier op school kunnen blijven en we deze mensen zo veel mogelijk stabiliteit kunnen bieden', zegt wethouder Diks. Maar uiteindelijk moeten er landelijk meer permanente oplossingen komen, vindt ook zij. 'Want het is niet houdbaar dat het kabinet steeds met de pet moet rondgaan voor opvangplekken.'